

Stanowisko
prawniczych organizacji pozarządowych
w przedmiocie wypowiedzi Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej
z 18 grudnia 2025 r. w sprawie C-448/23

Polscy prawnicy - członkowie stowarzyszeń sygnujących niniejsze stanowisko, wyrażają kategoryczny sprzeciw wobec kolejnego naruszenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej Traktatu o Unii Europejskiej, publikacji 18 grudnia 2025 roku wypowiedzi w sprawie C-448/23. Stanowisko TSUE jest wyrazem radykalnego odstąpienia od zasad przyświecających integracji europejskiej, na czele z zasadą poszanowania tożsamości konstytucyjnej państw członkowskich, oraz stanowi nieuprawnioną ingerencję w polską suwerenność.

Wypowiedź TSUE ignoruje zasadę przekazania kompetencji, ograniczającą uprawnienia UE do zakresów wyraźnie przekazanych Unii przez państwa członkowskie. Narusza również gwarancje art. 4 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, który stanowi między innymi, że „Unia szanuje równość Państw Członkowskich wobec Traktatów, jak również ich tożsamość narodową, nierozzerwalnie związaną z ich podstawowymi strukturami politycznymi i konstytucyjnymi (...)”. Zasady tej nie naruszają odniesienia do art. 2 TUE. Polska Konstytucja, zgodnie z jej art. 8 ust. 1 oraz ugruntowaną linią orzecznictw TK, pozostaje nadrzędna względem prawa UE.

TSUE po raz kolejny przekracza swoje kompetencje, podobnie jak w sprawach uznawania związków jednopłciowych czy praworządności w państwach członkowskich, gdzie narzuca interpretacje sprzeczne z tożsamością konstytucyjną państw członkowskich. Wyroki TK z 2021 roku w sprawach P 7/20 i K 3/21 jasno stwierdziły niezgodność niektórych kompetencji TSUE z Konstytucją RP, chroniąc nienaruszalną istotę suwerenności państw członkowskich, w tym organizację wymiaru sprawiedliwości. Tymczasem stanowisko wyrażone w wypowiedzi TSUE stanowi próbę legitymizacji jego działań *ultra vires* i zakazania państwom członkowskim podejmowania jakichkolwiek środków, dzięki którym mogłyby one skutecznie stać na straży ścisłych granic kompetencji przyznanych UE. A w braku tych środków organy UE będą mogły poszerzać swoje kompetencje w sposób nieograniczony.

Stanowisko UE stanowi zatem świadomy cios wymierzony w Trybunał Konstytucyjny – główny organ stojący obecnie w Polsce na straży konstytucyjnych praw i wolności polskich

obywateli w sytuacji naruszania praworządności przez aktualny rząd. Może to zostać odebrane przez tenże rząd jako zachęta do podejmowania kolejnych działań sprzecznych z prawem i w konsekwencji - wbrew intencjom deklarowanym przez TSUE - doprowadzić do obniżenia standardu ochrony prawnej przysługującej polskim obywatelom

Wypowiedź TSUE, jako wydana bez adekwatnej podstawy w prawie traktatowym, nie stanowi wyroku ani żadnej innej formy wiążącej decyzji traktatowej, nie ma zatem przymiotu obowiązywania wobec organów władzy ani obywateli żadnego z państw członkowskich UE. Wczorajsza wypowiedź TSUE pozostanie jedynie pomnikiem federalistycznego imperializmu opartego na myśli włoskiego komunisty Altiero Spinello.

Pragniemy również zauważyć, że zgodnie z traktatami każde państwo ma prawo desygnować jednego sędziego do TSUE. Zgłaszani przez poprzedni rząd kandydaci byli odrzucani z przyczyn politycznych. Ta okoliczność każe postawić pytanie czy Polska jest związana orzeczeniami organu, w którym powinna mieć swojego przedstawiciela, ale z przyczyn politycznych do dzisiaj jej traktatowe prawo nie jest zrealizowane.

Wzywamy organy Unii Europejskiej do poszanowania prawa wewnętrznego suwerennych Państw Członkowskich tworzących Unię Europejską oraz prawa pierwotnego UE. Polityczne cele niektórych państw UE nie mogą stać ponad konstytucjami i strzegącymi ich sądami krajowymi państw członkowskich. Dla dobra wspólnoty kontynentu europejskiego prawo krajowe i współpraca równorzędnych partnerów muszą pozostać priorytetem przed próbami siłowej zmiany zasad funkcjonowania narodów europejskich.

Polskich polityków wzywamy zaś do zakończenia politycznej wojny wokół wymiaru sprawiedliwości, w tym Trybunału Konstytucyjnego. Rząd nie jest nieograniczony w stanowieniu prawa i prowadzeniu polityki. Nie wolno mu w szczególności pozwalać na utratę przez Polskę suwerenności państwowej i narzędzi ochrony obywateli przed wszechwładzą organizacji ponadnarodowych za mglistą perspektywę dłuższego utrzymania się przy władzy. Konstytucyjnym obowiązkiem władzy jest strzeżenie niepodległości Polski, zapewnienia wolności i praw człowieka i obywatela oraz ich bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa prawnego.

Warszawa, 19 grudnia 2025 r.

Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris

Niezależne Stowarzyszenie Prokuratorów Ad Vocem

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziowie RP

Stowarzyszenie Prawnicy dla Polski

Warszawskie Seminarium Aksjologii Administracji